

HOMANN

Bielaruskaja Wilenskaja czasopiś

Cena s pieresytkaj i dastaŭkaj da chaty.

no 1 hod—4 m. 80 fen., na 1/2 hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

wychodzić dwa razy u tydzień: u aŭtorki i piatnicy.

Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.
Adres administracii i ekspedycji: M. Stefanskaja 23.

Cena Abwiestak:

na 4 aj staranie za radok drobnymi literami —25 fen.; drobnije abwiestki na 5 fen. za siowa. Abwiestki ab śmierci—60 fen. za li-niejku drobn. drukam.

№ 20 (112) Hod II.

Wilnia, 9 marca 1917 h.

Cena 5 fen. (3.kap.)

Graf Ceppelin pamior

8 marca.

Zachodni teatr:

U Szampani zaŭslody artyleryjski ahoń. Inszyje fronty,—pry tumannaj pahodzi i śnieżnych zawiejach, na zhuł, spakojny.

Pry razwiedkach, miż Sommaj i Oaz ŭziata 17 anhljicoŭ i francuzoŭ dy kulamioty.

Uschodni teatr:

Biez wydatnaj bajawoj dziejaciela-naści. Miż Wilejkaj i Maładecznam ad skinutaj bomby saskaczyŭ z reŭsoŭ rasiejski ŭleznadarożny pojezd.)

Makiedonski front: Na poŭnacz ad woziera Dojran patrolnyje sutyczki.

LONDON. Kabinet ministroŭ uozora zajmaŭsia irlandzkim pytańniem, ale nie dajšoŭ da nijakaj pastanowy, Hazety sumnlewajuca, kab i siahoŭniaŭszniaja hamonka u niŭraŭ palaci nie dajszła da skutku. „Times“ pawiedamlaje, szto hramadźianstwo czekaje hamonki z niejkim niespakojem.

HAAGA. Wiertajuczysia z Anhlji, praz Franciju, padarożniki kažuć, szto pierad hawaŭniu Talkiestore, u proszłym tydni zbilisia dwa anhlickije minanosey, pry hustym tumanie i zatapilisia.

BERN. Jak pawiedamlajuc s Chiaso, u Italii chodzic aposznimi czasami czutki, szto bronienosiec „Giullo Cezare“ zhinuŭ pa lichadziejstwu swaich. Czutki pakul szto jeszce niascwiereżeny. Bronienosiec byŭ pajomny u 24.000 tonn. Jon pabudawany u 1913 h. Mieŭ 13 harmat u 30,5 cent, 18 u 12 cent, i 20 u 7,6 cent., apracza taho try torpednyje truby. Zaŭoha składaŭsia 981 czelawieka.

KOPENHAGA. U paczatkach studnia, pry Port-Said naskoczyŭ na minu wialiki rasiejski krejser i zatapiŭsia. PIECIARBURH. „Riecz“ pawiedamlaje, szto Ameryka dastaŭlaŭ

u Franciju i Anhlju dobra boleĵ wajennych materiałoŭ, jak u Rasieiu, choć dastaŭka u Rasieiu pawiależyłasia s 31 miljona dolaroŭ u 1914 hodu, da 313 miljonoŭ dolaroŭ 1916 h.

SOFIJA. Upłyŭ padwodnaj wajny wielmi jawien na trakiedonskim froncie; widawoczny niedachwat wajennaho snaradżenia, zdajecca, iŭbraje wydatnuju rolu u pieramienie, planoŭ u Saraja. Miż inszym, sajuźniki raniej pacyznali koźnuju ataku, barabanym ahniom, ciāpier ŭarki artyleryjny ahoń bywaje redka.

BERLIN. Roznyje ranicznyje hazety padajuć wiestki, szto Bōŭharyja pieresłała Amerycy notu, jakaja pawiadzie da razrywa dyplomatycznych stasunkoŭ.

PARYŻ. „Petit Parisien“ pawiedamlaje z Niu-Jorka, szto padwodnaja wajna była tolki pryczynaj da razrywu Ameryki z Niamieczynaj, praŭdziwa jaŭ pryczyna helaho, to hraszawaja haspadarga Ameryki. Adzin niu-jorski bankier skazaŭ karespidentu hazety: waszy cennyje papjery majuć wartasc tolki pry pabiedzci, sajuźniki pawinny u szto-nistaŭo pabiazdić, kab nam zapłaćć. Ciā amerykanskanskaho kapitału stajala za Wilsonam, kali jon zahadaŭ addać dawierczyje hramaty niamieckamu pasłu.

Z naszaho kraju.

„Neue Ziurcher Zeitung“ padaje z „latyszkich krynic“, szto u aposznije dzieŭciac miesiacoŭ, za zdradu pakarano śmierćciu 2.000 latyszkoŭ, heta zna-cze dwa procenty latyszkaho nasialeńnia.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ sōwierdźaje, szto papraŭdzi ad 1 krasawika 1916 hodu za zdradu pawinny byli być prysudżeny na śmierć, za dzierżaŭnuju zdradu, 32 latyszy. S pamież ich 26 pakarany śmierćciu. Li-toŭskaja hazeta, jakaja bytoym pada-wala nazwanyje cyfry, papraŭdzi ni-koli niczoha padobnaho niepisala.

Zjezd u Sztokholmi.

Hetymi dniami, u stalicy Szwecii—Sztokholmi,—adbudziecca narada zjezd-predstaŭnikoŭ panlawolonych Rasieej narodaŭ. Heto budzie czarodny zjezd „Lihl abarony prawoŭ cūzarod-czych narodaŭ Rasieej“. Sklikaje jaho marszałak Lihl, baron von Ropp. Ad naszoho kraju na zjezdzi buduć dele-hacii bielaruskaja i litoŭskaja; Źydy i Palaki buduć mieć swaich predstaŭni-koŭ na hety zjezd z inszych krajoŭ, s tul, dzie jany majuć, abo spradwicz-nuju swaju ziamlu, abo hućciejszaje swajo nasialeńnie.

Pašla noty Wilsona i adkazu na jaje sajuznych dzierżaŭ (Rasieej, Anhlji, Francii i insz.), u katorych była paru-szena, miż inszym, i sprawa małych nacji, nielha nie przyznać hety zjezd Lihl patrebnym i swajeczasnym.

Sprawa u tym, szto u nocie swa-jej, da wajujucych dzierżaŭ, Wilson wyskazaŭ, szto adzin z warunkoŭ za-baspieczęnia na doŭhije czasy zhody miż dzierżawami, heto ustanowienie paśia wajny ładu abapiortaho na pry-znaŭni ŭsiech sŭsznych prawoŭ ma-łym nacijam, naraŭnie z wialikimi. U adkaz na heto sajuznyje dzierżawy ad-kazali, szto jany, maŭlaŭ, i sami heto wledajuć i sami kirujuca da „wyz-waleńnia Italijcoŭ, sławianoŭ, Rumynoŭ, Čechoŭ i Sławakoŭ s pad czu-żcha panawańnia“, dy „da wyzwaleń-nia narodaŭ, ŭto żywuć pad krywa-waj tyraniej Turečyny“.

Kažucy prosta, biaz chitramudraj kruni, sajuznyje dzierżawy skazali, szto jany hatowy dać prawy i abas-pieczyc ich narodom, jakije zdachod-zacca nie pad technim panawańniem. Ab panlawolonych i abiezpraŭlonych narodaŭ Rasieej, Anhlji i Francii eicha i hlucha.

Niczoha dziŭnoha, szto paśia het-kich hutarak Urad Lihl cūzarodocznych narodoŭ Rasieej, pastanawiŭ sklikać zjezd, kab abhawaryć ciāpierasznaje pałażeńnie sprawy abarony prawoŭ małych nacji i wyrabić plan pracy na dalej.

Ź dakładu, naszaj bielaruskaj, dele-hacii jezdziszaj na druhi zjezd Lihl, my wiedajem, szto praca Lihl szczyra-ja, roŭna prychilnaja jak da patreb wialikszych, tak i mienszych nacji, szto koźny hołas na zjezdzi budzie paczut i za koźnuju kryŭdu zjezd za-stuploca, bo ŭsimi sprawami Lihl kiru-juć wybranyje ad zjezdu idejnyje asoby.

My spadziagemsia, szto ciāpierasznij zjezd dać bahata cikawaho ab cho-dzie sprawy abarony prawoŭ panlawo-lonych Rasieej nacji.

J. Hulewicz.

Prauda i Kryuda.

Apawiedaje narodnaja kazka, szto Prauda i Kryuda — rodnyje siostry. Prauda była dobraja i laćwawiernaja, Kryuda zawisnaja i bŭlahaja. Prauda, by-ła krasunia na szditi, Kryuda była nie-pamlerna brydkaja. I Kryuda wykaŭla woczy Praudzie, paraniła jaje cieŭlo, starajuczysia zrabic jaje roŭna bryd-koj, jak i sama była. Ale Prauda choć niawistnaj, dy hoŭaj i dobrej astaŭsia nawieki. A Kryuda ad ŭsietu stwa-reńnia da naszych dzion kryŭdzić swa-ju siastru rodnuju, zdiekujecca nad dobrej praudaj, niestawic jaje, adbiraje ad jaje jaje dabro, niawoŭc i praśle-duje.

I dalej kaŭe narodnaja kazka, szto koźny czeŭawiek, koźna staronka i narod—majuc swaju Dolu i Nadolu, swaju Praudu i Kryudu.

Otŭe i nasz narod harotny maje swaju Praudu i swaju Kryudu. I Kryu-da nasza moc wialikuju paniala nad nami, a Prauda nasza u zahonie, u niawoli u Kryudy.

Nasza Prauda kaŭe nam, szto my, Bielarusy, jak ŭsiaki inszy narod na ŭwieci, majem prawo da doŭi i woli, da nawuki i ŭwiecia, da stanowiczenia samim ab sabie, da kirawańnia samim sprawami swaimi.

A Kryuda nasza kaŭestymil ŭloka-mi upiŭlasia u kark naszaho bielarus-kaho narodu, hnacie i ciŭnie jaho da ziamli, pryhawarywajucy: „nie, heta-mu nie bywać“.

Ja, Kryuda, zapanawaŭa nad twa-jej dolaj i wolaj, pluju na twaju Prau-du, na twajo hore i slozy. Hiaŭ! ja razsieŭlasia za dziadoŭ-pradziadoŭ u twajej ziamli, zapanawaŭa tut kryuda-mi, i da kanca dzion waszych budu was kryŭdzić.

Prauda buntuje was, padbiwajucy szukać szczaŭcia i doŭi. Sprobujcie, i wy natknicisia na maju dabnuju i ciāpiera-znuju rabotu. Pakrywawicie ruki i nchi, parwicio żyty i skarej poknie waj serce z natuŭ, czym wyr-wyciesia s ciānitoŭ maich. O, ja mu-dra i doŭha pracawaŭa haspadaryŭa u waszaj staroney! Maimi rukami i rozu-mam pieretwaryŭa ja waszu szlachtu u worahich cūzakoŭ waszych, maimi rukami ja doŭhije stalciccia wyciraŭa imia wasze sa stranic historyi, wyki-dajucy mowu waszu z dzierżaŭnaho żyćcia, wypichajucy jaje sa ŭwiatyŭ i publicznaho uŭytku. Ja, Kryuda, za-wieŭa na waszaj ziamli uszkocach mo-wu cūzajuju, kab dzieci waszy nawu-czajuczysia aczuŭalisia i paśia zdradza-li swaju baŭkaŭszczyŭnu i wyrekalisia swaich baŭkoŭ i maŭl dziadoŭ swa-lob. Ja, Kryuda, zrabila, szto nawat z Boham razmaŭlajecie wy u cūzoj mo-wie, u mowie tych, katoryje cikujuc na duszu waszu. Ja, Kryuda, nakinuŭa na woczy waszy ciemnatu, na sercy

waszy kwotaś i budu wiasci was swaim szlacham da schozczu.

Cha-cha! Chachocze Kryŭda, krużaczysia u śniehawoj zamieci na czy-stym śnieżnym poli naszaj staronki.

Cha-cha! chachocze Kryŭda, żutka, pryplewajucy ŭ platoch i kala wuh-łoŭ chat i chaćin abszyrnaj Bielaruskaj ziamielki.

Jakije Ź takije pieśni raspiewaje nasza Kryŭda nad hałowami sonnaŭ Bielaruskaho narodu? Raspiewaje Kryŭda nasza pieśni ab tym, szto i u ciapieraszniim ŭświeśnym pażary nie zharac łanuchi naszaj Praŭdy. Szto skinityje puty niawoli s tej czaści Bielarusi, jakaja pa hetu staranu frontu znachodzićca, zastupleny buduć inszymi. S pad Warszawy dachodzić hołas mołatoŭ pa żalezu: kujucca tam łanuchi, a zwłony da jaho dakuwajucca i ŭ naszaj ziamli pa miestoch i pa dwaroch i... (zachlibajucca s radaści Kryŭda) nawet pa chatach śłapyje ludzi kujuc, kujuc!.

— Nie, niedaźdańnie twajo, — każe sestra Praŭda — ja zbudźu sa sna narod swoj Bielaruski, ja atkryju jamu woocy i wuszy i pakažu twaju zradu i niepraŭdu. Narod moj użo nie tak spio i chutka uzojdzie zolak pradwieszczajucy sonieczny dzień, katory raskryje woocy narodu i nawucyć jaho szanawać siabi i swoj najwialikszy skarb-mowu, bierahoczy ziamli dziadoŭ swaich ad prahawitych waczaj susiedzkiach, a pracu swaju i dabytak swoj — ad ruk zahrabuszczajucy. Haryć u połyml ziemia narodu majho, ale zhoŭ hety aczyścić z wiekawych zababonci hałow i pryniasie lepszaje żyćcio. Razbudzić bielaruski narod da zmahańnia za dolu swaju i za swaju praŭdu.

Ja, Prauda, wysnu śmielich abaroncaŭ i świelich pawadyroŭ swajmu narodu, katoryje zastupiacca i ŭ cerkwi, i ŭ kaścieli, i ŭ szkoli, i ŭ sudzie i uradzie, na kożnym miejcy i pierad usim światem za prawo żyć i razwiwacca Bielaruskamu narodu, za prawy jaho mowy, za kulturnyje i ekonomiczne potreby, za ŭsio karysnae dla jaho.

Wy, syny Ziamli Naszaj, katorych nie ahluszyli i nie aślipili jeszcze Kryŭda, adklikniciesia, adzawiciesia i baraniecie Praŭdy naszaj.

Jury Wiereszczka.

Loteryjnaja posześć u Wilni.

Bywajuć roznyje posześci: i bolsz i mieniej szkodnyje czeławieczestwu i czeławieczestwo z imi zmahejucca, — z ichkaj ruki, staŭnaj pamiać, doktora Kocha, atkrytyszah mikroby, — przy pomocy dyzjenfekcii. Na nasze bohabojnaje miesto Wilniu, aposznimi czasami napala posześć loteryj, jakije u

dusznaj ciapieraszniaj hramadzianskaj atmosfery, hraziać abchapló usio żywoje. S posześciu hetaj nakazywaje pawlność hramadzianskaja zmahejucca.

Ale najpiersz piarodziejda faktoŭ. Sprawa tak stać: chaŭruzija miejcowych i razam s tym nie tutejszych życharoŭ, katorym saŭsim czuża ŭsio, szto nasze, tutejszaje, szto baronice ad ichniaj „misii“ rozkladowaj, jakaja s przyczyny doŭhatrywalaści paczala nazywacca „histarycznaj“, chaŭruzija heto zaniatiasia ciapier loteryjnym hazardam tłumaczycca heto tym, szto zraŭniaŭszy s inszymi ichnimi predprijemstwami, hetaje aposznaje, przy najmniejszym nakładzie pracy i nijakaj ryzyki, czasta daje prost bajecznyje zyski, bo nawet skromnyje adnadnio wyje, tannyje loteryjki prynasili czystaho zysku pa niekolki rystacz marak, jakije abaraczywalisia na wialikije „ustanowy“ i „arhanizacii“ nosiaczyje nie raz, dzieła pawah, nawet roznych światych imiony. Paŭtara dsiesiatka ustanow znachodzićca w rukach hetych naszych „misjoneroŭ“ abdaryło nas kożnaje narodnym likam loteryj bo adna s ich, majuczaja pretensiju da manapolii apteki nad biednymi, dała nam aż 15 hetkich wystupoŭ.

Pani ustriaiwajucyje hetyje „dobracynnyje“ liry pajsili prost na wypieradki, ale pakul szto pierszym numeram syple żonka adnaho zwolnienaho ad uradu pawietowaho „pradsiedaciela dwaranstwa“, jakaja u naprużenaj starennaści, kab nie utracić nowanabytaho tytułu „marszałkowaj wilenskich loteryj“, ustroiła nam ich dahetul ażno 22 razy. Zdaralosia, szto na tej samaj wulicy i ŭ tym samym domie adbywalisia za raz aż dźwie loteryi, s katorych adna trywała celych ozatry dni. Nia dziwa szto hetkaja konkurencija pawinna była dawiasci da reklamnych sposoboŭ, u formie jeży, napitkoŭ, prawa na naczyn pawarot damoŭ, kleinerak, loteryjnych panienak i niezstodziennyh przyhod z imi u addzielnych gabinetach, ab jakich ciapier rap-tam wielmi mnoha haworycca, tamu toki, szto to byl niezwyčajnyje naszy (dziakawać Bohu) dziełczaty, a wialmożnyje panienki, pad kirunkam wialmożnych i jasnawialmożnych patronak i patronaŭ, służydźszych za firmy loteryjam. I ot że ich jasnaści tak ładna zabałalasia, szto ichniaja loteryjnaja pania pawinna była ratawacca, ad honaru loteryjnaj patronessy, aŭ praz publicznuju zajawu u hazeci, bo pa Wilni razyjšłosia, jak adna s loteryjnych panienak da taho napilasia, szto użo bez nijakah szejnu adbyła padarožu u „polskuj“ Ryhu, a druha-ja, hetak sama wialmożnaja, jaje tawaryszka, widać, spośpiechu, ci mo na reklamny fant dla czarodnaj letoryi, pakinuła u restarannym gabinecie, hetkuju czaść swajej adzieży, jakuju zazwyczaj dziełczaty redka nosiać.

Ale lepiej nie cikawicca jak zabałajucca pany, jakije, dziakawać Bohu szto nie naszy, dyk za ich nawet

saromicca nie majem potreby, a tolki aburywaje nas abdzirańnie naszaj biednaty, aczmuczenaj sprytnymi reklamami henyh predprijemcoŭ u formie wystawienych na pryadu panadnych fantoŭ: miaszkoŭ z bulbaj, bułak chleba, kawałkoŭ sałaniny, kiełbasy, kurej, indykoŭ, krolikoŭ, cielat, a nawet świński s paraslatami. Wyzbywajucca ludzi nieraz aposznaj kapiejki daremna probujucy swajho szezacela.

Hetu loteryjnuju posześć, przy ciapieraszniach warunkach, trebać b, choć u niejkej miery, abmieżyć dapuskajucy padobnyje „razryŭki“ najwyszej — raz u miesiac i addajucy ich pad kontrolu takich hramadzianskich ustanow, jak kamitety pomocy paclarpiet-szym ad wajny.

Tutejszy.

Stan duchowny, a sielanstwo.

U Polsce użo za karala Olbrachta, u XV stalećci, sielan adsunuto bylo ad duchoŭnaho stanu (Wolum. Leg. T. I. str. 263). U nasz kraj hetaja tolerancijno-liberalnaja pastanowa przyjšła paźniej: paśla zliczeniasia Wial. Kn. Litoŭska-Bielaruskaho s Pol-szczaj. Cikawyje reczy apisywaje ksiondz Kolontaj-Hugo u swaim pamiatniku ab paŭżeńni duchawienstwa u nas, jak szlachta nachrapam i intryhami toryta sabie darohu da wyszej-szych duchoŭnych stanowiszcz i zdziełkawałasia nad duchawienstwam, pachodziaczym z narodu, katoraje nikoli wyszej nad wikarjat i plebaniju nie dapuskalosia. A dzieła taho, szto sielanie, katoryje chaciell iści na duchoŭnikoŭ, pawinni byli wykupicca ad swajho pana, dyk dziełalasia haniebnyje reczy, kali jaki chłapiec uolok u seminariju, abo u manastyr ci klasztor, a pan jaho znajszoŭ. Kolontaj, padajucy mnoha takich przykłađoŭ, miż inszym apawiedaje, jak Lackoronski, znajszoŭszy hetkah zbleha-kieryka, użo wyświaczenaho na sub-dyakona, zahadaŭ jaho rozdzielć z duchoŭnaj sukienki i biezsaromliwa aściebać roz-hami, a paśla uziać na forysia.

Hetyje fakty kidajuć światło na toje, czamu dahetul u nas miż duchawienstwam paska-polskije panujuć tradycii, szlachocka-polskaja mowa i czamu bielaruskaja mowa u zahonie u katolickim na Bielarusi kaścieli.

U Wilni i wakolicach.

× Bielaruski Klub. U niadzieli 4.III adbyłasia pierszaja wystawa u nowaj, ciapieraszniaj haspodzie, Bielarus-

kaho Klubu. Artysty-amatary ihrali kamediju „Michalka“.

× Czarodnaja scenicznaja wysta-wa u Bielaruskim Klubie abbudziec-ca u hetu niadzieli 11.III. Dramatycz-naja družyna manicea pastawio scenu Ożeszkowaj „U zimowy wieczar“, deklamaciju i spieć solo.

× 6-ja wajennaja niemieckaja pazyka. Padpiska na hetu pazyku buduće przyjmacca ad 15 marca da 15 krasawika. Buduć wydawacca 5 procentnyje bilety pa kursu 98 i 4/2 procentnyje skarbowyje oblihaćii.

× Ahulny lik „niemieckich rubloŭ“. Da 28 lutaho „niemieckich rubloŭ“ bylo wypuszczeno na 45.892,932 rubli, z pamież ich bujnijszych kwitoŭ (pa 100, 25, 10 i 3 rubli) na — 39,214,586 rubloŭ, a małych kwitoŭ (pa 1 rublu, 50 kap.), na — 6,678,396 rubloŭ.

× Z życia wilenskiej żydoŭskaj wuczycielskiej suwiazii. Zwołana z referatam, czytany na sabranii wilenskiej żydoŭskaj wuczycielskiej suwiazii, szto suwiaz naliczaje 95 czlenoŭ. Za 16 s paŭwinaj miesiacoŭ by-tawiania bylo niekolki zasledańcioŭ suwiazii, na jakich abmiarkowywalisia pedahogicznje sprawy. Suwiaz wydała dahetul 2.129 mar. i 5 fen. i aprocz hetaho dała pazyczak na 725 mar. Da uradu ciapier należać: Abramowicz, Bastomski, Halpern, Zilberbach, Pludermacher i panienki — Rajlis i Sur. Rewizijnaja komisija skłađajucca z Goldberga, Hallera i Szalita.

× Suwiaz domaćaŭnikoŭ. Hetaja suwiaz paczala swajo żyćcio u wielmi ciałkich warunkach hramadzianskaho żyćcia, kali haspody pustawali, a kwateryncy biez nijakich zarobkoŭ. Urad suwiazii padaŭ niemieckim ŭściaćiam memorandum ab paŭżeńni domaćaŭnikoŭ. Suwiaz arhanizawała pasrednic-ki sud i technična-praŭny addziel. Jon kiruje także zwozam śniećcia i śniehu i paczynaje zbirać materiały, kab ustanawić szkody, jakije domaćaŭniki mieli u czasie wajny. Nowyje czlony mo-huć zapisywacca u kancelarij suwiazii, Wilenskaja 23, ad 11 da 2 hadz. dnia. Człenszkaja plata wynosić 3 rubli u hod.

× S kamisii ustanowleńnia cen. Dastaŭka u Wilniu małaka u aposznije czasy paprawilasia. Mnoha chrysciele-łoŭ małaka pakarali i ich imiony apu-blikawany ŭ hazetach.

× Padwoz ryby pawialiczyłasia, miesto dostaje rybu prost z wioski i pieredaje jaje dabraczynnym tawarys-i tannym strańniak, kab zastupić ry-baj miaso.

× Kradzieża koni. U noczy na 6 je marca, u adnaho sielanina, jaki zajechałasia u panadworak, Antokols-

Zaprosiny.

Nu dyk jak, Katryna, skazeš?
B) pamie ŭsio roŭna —
Ci choć pryduć, ci nia pryduć,
Chata budzie poŭna.
Tak s saboj Tadoraj s Paŭlam,
(Żonka s swaim dzieđam),
Waduć hutarku aboje,
Seŭszy za abiedam.
Reć u tym: da ich dačuški
Ŭ wataŭsia Kityla,
Na dniah maje być wiasielle,
Dyk, wo, treba-b była
Kab i kum s kumoj u toj dzień
Byli na haścinach.
Ale, wo, skazać pa praŭdzi,
Moż a znać pa minach,
So nie nadia ich žadali —
Ni-šta proć ich mieli,
Ale ŭreszci, dla przylik,

Ŭsio adbyć sechacieli.
Paraŭyli: čort i z imi,
A pazwać ich treba —
Użo Ź peŭnie stanle hary
Kaŭbasy dy chleba,
Et, nia treba taho hniewu,
Bo, jak kažuć ludzi: —
Pryduć dobra, a nia pryduć,
Jeŭše lepej budzie.
Lepš paprosim... „Čuješ Saŭka“, —
Baćka kliče syna,
Apranisia, musio znaješ
Dzie żywle Justyna,
Pablaży synok, chaj pryduć
Smoŭży, k nam aboje;
Skaży, sianni ŭ nas wiasielle
I wiarnisia jmhoju.
Biedny Saŭka nie rad biečy
Dzieślać wlorst ad chaty,
Bo zjeđżacca stall hości:
Swat, chłapcy, dziełczaty.
Dy što robiš pa zahadu
Da Tadoraj wale

Aż zasopsia... Ŭbieh dy hetak
U parozie smale;
Każe: „Tatka razam z mamkaj
Da siabi prasili
Was abodwych na wiasielle —
Sianni ślub Maryli“.
A na toje Smoŭż s Tadoraj,
Dziakujucy Saŭcy,
Kažuć: dobra, moj synoćak,
Woś prysiađz na taŭcy.
— Ale što-ż rabić moj miły:
Kali-ż mała času,
Wo karoŭki skora pryduć,
Hdzie użo mnie da plasul...
Čuješ, wo, blađuć awiećki
Dy myćać cielatki,
Wuŭ aŭ chleŭ raznosiać świŭni,
Lezuć parasiatki;
Skora j huski przyści majuć, —
Pahladzj praz ŭby;
I dawaj stahnać przytworna,
Żalućsja niby...
Nielha wyrwacca nam s shaty,

Choć ty razarwisia,
Jeŭše j koni na naćlezi...
Nu, dyk pachwalisia,
A ci z ziacia ŭsie wy rady?
Raskaży nam dalej,
Mo tabie jeŭše što nlebudź
Z domu nakazali? —
— Nie, zdajecca, ni ab čym bolš
Nie bylo haworki,
Baćki hetak mnie kazali:
Budzie u Tadorki
Dyk prasi ich, — przy tym Saŭka,
Bajućs nia zbicca,
Choć ŭspomnić słowa ŭ słowa
Kab nie abmylicca,
Każe, — ŭsle dmadźkoŭ prasili,
Kab przyšli siahoŭnia,
A kazaŭ naŭ tatka z mamkaj
— Ci ich čort pahonie?

A. P.

kaja 51, ukrali u noczy kania sa sztemplem „P.“

× **Redkaja znachodka na hetyje czasy.** 3 marca na Zawalnaj wul. znaszli blaszanku z małakom, jana znachodzica ciapier u niemieckim pali-cejskim upraŕleñni: Dominikanskaja 1, pakoj 122.

× **U kaho papirosy?** 5 marca arestawany kala 10,000 papiros, ma-być jany ukradzieny, ŕlañniki mohuć zajawić swaje pretensii: Dominikanska-ja 1, pakoj 89.

× **Ztaŕleñnie zladziejskaj cheŕ-ry.** U zladziejskaj cheŕry, skladaju- czajsia s czatyroch asob i adnaho cha- wañszaho kradzienyje reczy, znaszli mnoha reczej z ŕatych, siarebrennych, miedzianych, skuranych, bializni i inš. Paciarpleñszyje mohuć ahledzić heny reczy u niemieckaj kryminalnaj palioi: Dominikanskaja 1, pakoj 90.

× **Nieašciaroŕiwašć.** Niekij Iwan Oleszkiewicz, znasztojšy hdzieš pa- tron ad strelby i choeczy zrabić z jaho lulku da tytunu, paczaŕ kamasić ihoj u siaredznie jaho, napoñniennaj pyrokosilinam.

Patron ŕzarwaŕsia i Oleszkiewiczŕ adarwaŕo 4 palcy na lewaj ruce. Sko- raja pomacz adwieszla jaho u szpital Sawicz.

× **Paŕary pa nieašciaroŕnašei.** S pryczyny wialikaj ŕciŕy, pawiali- czyŕsia lik paŕaroi. Blizka ŕšie hety paŕary wynikajuć ad nieašciaroŕnašei z ahnom pry adta wañniu zamierznych wodarwadnych trub. Treba pasta- ŕna i pastajanna paŕitarac, szto pry adta wañniu trub treba z ahnom asa- ŕblwa b. wo ašciaroŕnymi.

× **Ad czadu.** U d. № 5 pry II Piaszkowaj wul. zaczaŕdzili Doba Kra- sna Ita Noskin i troje małych dzlaciej. U ŕadni Straŕ. ŕka Abramowicz, Abramka Kopelman i Szcapan Łoba- czowicz.

U d. № 22 pry Zawalna, sa swa- czadzeli: Henryka Mejraniha i Gran- wej daczkaj Helenaj i Karolnajt Wald.

U-wa ŕsich apisanych prypadkach ŕzywiali karetku skoraj pomaczy, ka- toraja adratawaŕa zachwareŕszych.

× **Kradzieŕa kania s saniami.** 6 marca, a paŕawie druhoj hadz., pierad domam Zawalnaja 29, ukradzie- ny na wulicy koñ z raboczymi sanka- mi, na jakich pajechaŕi niekij 12 letni chlapiac.

× **Kurs rubla:** Oficjalny — 2 m. 00 fen. za rubiel; u bankach pry pra- daŕy — 2 m. 27 fen., pry kupi — 2 m. 31 f. Pazyczkowaja kasa biare 6%.

× **Temperatura.** Najwyszejszaja i najni- ŕzejszaja temperatura za aposnoje dni byla pawodniŕ Celzijaj: najwysz najniŕ. za dzieñ z 4 na 5 — 10° — 27° „ „ z 5 na 6 — 11° — 20,5° „ „ z 6 na 7 — 7° — 16,5°

Z USIAHO KRAJU.

Napad.

SUWAŁKI U panadworu do- mu. Sadowaja 19, kala samaho mie- 27 h z zeszli ne

ŕywoha 75 letniaho Dawida Eglera, zwiazanaho pa rukach i nabach i prydušenaho piarynami. Usie schowy byli piereszareny i nima sumniwa, szto napad byŕ zroblen z metaj habieŕy.

Za machlarstwo u sudzie.

HIEDROJCIE. U tutejszych akoli- cach, u noczy s 29 na 30-je ŕnieŕnia, Stanisław Krasoŕski z Wilni, ukradł sa swaimi pamocznikami dŕwie karowy, pawioŕ da znajomaho sielanina u Kry- waŕuŕy i pastawiŕ u jaho u chleŕ. Na sudzie tutejszy starasta staraŕsia aczy- ŕić abwinawaczonych, swaimi jaŕna niepraŕdziwymy pakazaŕniami, za szto jaho arestawali i wywieli s sudowaj sali u turmu. Jaho czekaje nia mien- szaja kara, jak abwinawaczanaho Kra- soŕskaho, jaki zasŕdŕen na 6 miesia- coŕ turmy.

WISTKI Z RASIEI.

Zakaŕot u dzierŕaŕnaj Radzie.

SZTOKHOLM. Pieraszaje zasiedaŕ- nie rasiejskaj dzierŕaŕnaj Rady bylo wielmi burnaje: — kali predstaŕnik lewych, Grymm, pamknuŕsia praczy- tać palitycznuju zapisku, to jaho spy- niŕ marszaŕak Rady, Szechełwitoŕ, kaŕuczy, szto hetaho nie dapuskaje prawo. Usia lewaja starana protesta- waŕa suproć marszaŕka. Tak dzieñ pra- szoŕ u Pieciarburzi spakojna. Dzieŕa taho, szto czekali krywawych suty- czek, to ŕwleš ruch na wulicach byŕ spynien, a ŕ ŕlabodach ŕladŕeny byli nawet czasowyje lazarety.

Atkryćcie Dumy.

KOPENHAGA. Jak piszuć rasiejs- kije hazety — pieraszaje zasiedaŕnie Dumy prajszo dawoli spakojna. Dru- hoje zasiedaŕnie, 28 lutho, bylo ad- nacze, s pryczyny napadoŕ na praw- icielstwo, wielmi niespakojnaje. Hłaŕny pramoŕca, wierchawod kadetoŕ, Mi- lukoŕ, skazaŕ, szto maŕkliwašć ministra prezydenta pry atkryćci, wymoñnie- ja za doŕhije pramowy papiered- sze ministr-prezydeutoŕ. Za Dumę niŕ wiel rasiejski narod, a za pra- staic w toŕki biurokracija. Unutre- wicelstwie ŕnie Rasiei horszaje, jak naje paŕa. Duma chceš zlamac kali niebuć. Narod pawinen apor prawicelstwa u swaje ruki. uziaŕ swaje spawikow. Klerenskiej, Wierchawod trud nastoŕiŕi samy skazaŕ, szto ciapie. Ab kancy krytyczny punkt waj sumne. Jak wajny jon dumaje wielmi w. hñf Kon- moŕna hawaryć ab zawaje. ŕla zdu- stantynopala, kali dzierŕawa. ŕlamu, ŕaje abaranić swaju ŕlasnuju. nie Krytykawaŕ asobnych ministroŕ. ŕ warta, bo treba pierijnaczyŕ ŕwie. prawicelstwieny i d u dz erŕawie. Urad zrujnawaŕ usio ekonomicanaje ŕyćcio Rasiei. U kancy Puryszkiewicz prate- stawawaŕ suproć pierijnaczeŕnia cenzu- raj jaho pramowy s papieredniaho dna, wynikam czaho pramowa ja- ho pajawlaŕsia u hazetach u saŕsim pierakrucenaj formie.

Proces Manuŕłowa.

PIECIARBURH. Kanlec procesu suproć Manuŕłowa, byŕszaho sekretara ministr-prezydenta Szyrmera, maje być hetymi dniami. Manuŕłowa winawaciaŕ u tym, szto jon pry mu iŕ Zluczeny

bank u Maskwie wypłać hroszy, ap- rycz hetaho jon wyduszyŕ, z wialikaho liku ludziej i ustanoi, wialikije summy hroszy.

Hibielny kraj.

MASKWA. Zhodna „Russk. Slo- wu“ nidaŕna adbytyje sabraŕnia pastu- powych parclj pasali mankoŕskoŕskaj dumie telehramu, dawodziaŕy, szto wajna dawieŕa Rasieju na hibielny kraj

„Ruryk“ u dokach.

SZTOKHOLM. S Finlandi pawie- damlajuć, szto rasiejski bronirowany krejsar „Ruryk“ naskoozyŕ u finskim zalawi na minu i ciaŕka paszkodŕen. Jon laŕyŕ ciapier u Kronsztadzi u do- kach.

PIECIARBURH. U sprawi ab ubiŕ- stwi Rasputina Puryszkiewiczza dapra- szywaŕ sledawaciel 25 minut.

SZTOKHOLM. Rezultaty pieciar- burskaj konferencii liczacea niezdawol- niajuczymi dzieŕa taho: 1) kabinet mi- nisterski, Gollicyn — Protopopow, as- taŕsia; 2) sprobja sajuŕnikoiŕ uziać pad swaju apieku rasiejski hasudar- stwieny, bank i, naahŕ, hraszawyje sprawy Rasiei, nie udalisia. Jadynaj karyŕciaj z hetaj konferencii liczaŕ ad- mowu Protopopawu u rewizii dzieja- cielnašci kamitetu wajennaj pramysto- wašci, suwiaz i haradoŕ, suwiaz i ziemstw.

SZTOKHOLM. Socyalist Czchei- dzie skazaŕ u Dumie u ozasie hamon- ki ab unutrenym paŕaŕeñni Rasiei, szto rasiejski urad, swajej palitykaj, maŕa-pamaŕu honić u appazyciju hasu- darstwiennu u Radu, Dumu, dwaranst- wo i ziemstwy.

Rasiejski narod nie pazwolić ŕarta- wać s ŕible i nieahraniczycoca toŕki napadkami na prawicelstwo u Dumie. Moŕe lohka nastać moment, kali na- strajeŕnie u narodzie moŕe wyrazioca u atkrytaj rewolucii. Na parcii bolsza- ŕoi Dumy, narod uŕo bolej nia liczyć. Narod wyzwolicca swajej ŕlasnaj siŕaj s taho kryzysu, u jaki jaho pasta- wilo prawicelstwo. Puryszkiewicz na- zwaŕ palitykaj zapuŕywaŕnia i dano- soŕ. Swajej palitykaj Protopopow da- biwajecca naŕonu Dumy. Pastupowiec Jefre moŕ skazaŕ, szto paŕaŕeñnie dzier- ŕawy robicca z dnia na dzieñ horsza- je. Szydŕoŕski praczytaŕ, ad imieni na- cionalnaho pastupowaho bloku, zajawu wyraŕajuczaju nawiery da prawicel- stwa. Rasiejski narod niawieryc u pa- biednuja wajnu dakul prawicelstwo budzie dalej wlaŕci swaju palityku. Dzieŕa hetaho blok nanowa wymahaje abnaŕleñnia prawicelstwa, na takoje, jakomu by weryŕ narod. Paŕla Duma pieraj-zla da hamonki s pryczyny he- ta, i zajawy.

Z us. iaho ŕwietu.

PARYŕ. Nacyonalnaja rada fran- cuskaj socyalistyczna, 1389, prapazy- 1519 haŕasami suproć adnoŕleñnie ciju majuczaju na mecl wch znosin. miŕnarodnych socyalistyczn, a u piš- Rasiejskaja socyaf-demokracij, radzie, mie, jakoje bylo praczytano u eñnia wymahala nieadŕoŕenaho adnaŕ. ich znosin z socyaf-demokraciej waroi staron. Jak pawiedamlajuć lionskije hazety, kanlec zasiedaŕnia nacyonalnaj socya-

listycznaj rady, byŕ wielmi burny: „Niewiadomyje maladyje ludzi“ uwar- wallsia u salu, paczali razbiwać szyby i padniali hetki homan, szto delehaty- soeyalisty pawinny byli wyŕeŕ s sali.

SZTOKHOLM. Usie ministry pa- dalisia u adstaŕku. Karol skazaŕ, szto zdawolen ichnial palitykaj strohaho neŕtralitetu, nie pryjmaje ichnial adstaŕ- ki i prosjć astawacca dalej z uradam.

Wystaŕka biblij.

LIPSK. U czeŕš ŕwiatkawaŕnia 400 lećcia reformacii, u Lipsku, u mu- zei niemieckaho drukarstwa, budzie naŕadŕena wystaŕka biblij ŕsich staron i ŕsich narodoŕ. Jak widać s katalogu wystaŕki, biblija nadrukawana u 498 mowach i hutarkach (dyalektach) u ceŕku, abo czaŕsciami.

TELEHRAMY.

Niamieckije apawieszczeñnia.

5.III. Zachodni teatr:

Pry jasnaj pahodzi bajewaja dzieja- cielnašć u mnohich miejscach frontu usilitasia. Na poŕnacze ad Sommy, an- hlijcy, paŕla silnaho ahnia, szturmawall.

6.III. Zahodni teatr.

Na prawym bierazi Sommy, pad wieczer, artyleryjskaja bitwa dajsza wialikaj zaŕziatašć. Paŕla barabanna- ho ahnia, anhliczanie, na ŕschoad ad Buszawen, lenoiŕ paczali swaje sztur- my, jakije byli adŕity czaŕsciŕ uŕo na- szym niszcuczonym ahniom.

Na inszych adrezkach frontu pry ŕleŕhawych zawiejach, ŕlabaja bajewa- ja dziejacielnašć. Patruŕi, jakije uwar- walisia u francuskije pacyci pry lesi Korjer, prywiali 15 paŕonnych.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Noc- naja ataka, suproć naszych pazycioj, na paŕudzieŕ ad Brezany, adbita.

Front ere-hercoga Jozefa: Na uschod- nich sklonach hor Kilomen, na paŕud- niowaj ozaŕci lesawych Karpatoŕ, pa- ŕla ŕywoha artyleryjskaho ahnia, ra- siejskije roty szturmawali naszy pazy- cli, ale byli adbity.

Front Makienzena: Paŕaŕeñnie nie zmianitosia.

Makiedonski front: Pamiŕ wazior Archida i Presba, raproŕnym napadam ŕwlaŕa ŕ paŕon francuskaja palewaja wachta.

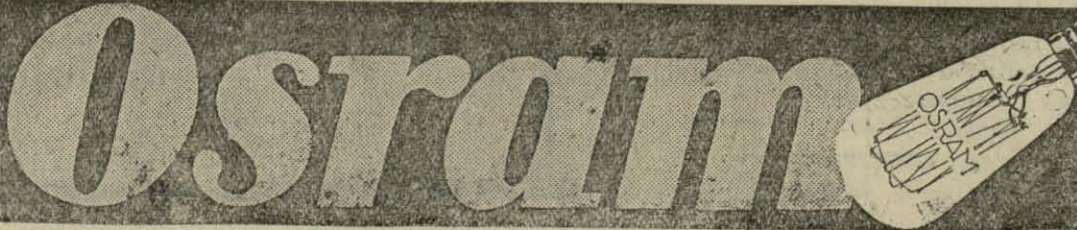
7.III. Zachodni teatr.

Pry Skarp, abapoŕ Ankra i Sommy, u Szampani i na ŕschodnim bierazi Maasa, uczora panawla aŕyŕlonnaja ar- tyleryjnaja dziejacielnašć. Cwasta bywa- li i bitwy miŕ patrolami.

Wieczeram francuzy atakawali na paŕnoczna-ŕschodzi Werdena, naszy nowyje pazyci, kala lesu Koorjer, ale byli adbity. Pry jasnaj pahodzi aŕyŕ- lonnaja praca lotczykoŕ. U pawietr- nych bitwach my zbil 15 woraŕych samaiotoŕ. My stracili adzin samaiot.

Uschodni teatr:

Miŕ Baŕtyckim i Czornym moram, ry mienszaj ŕciŕy, u asobnych prak-

tach frontu, ahoń ażywłłsja. Praca płachoty była niewłalkaja.

Makiedonski front: Pamłż waziorami Wardar i Dojran i ũ dalni Strumy naszymy staroży adbilli napady anhllickich rot.

Austryjackije apawleszczeniła.

WIENA. 5/III. Uschodni teatr: (hl. niemieck. apaw.)

Italjanski teatr: Na prymorskim fronci ahoń artylerij i minamiotů, był iznoń bajczejšy. Wiczeram italjancy asablłwa zaŭziłta abstrelłwali Konstanjewiczu; kala Dolje naszymy patruli uwarwalisja u worażyj akop, pieremahlł załohu i prywialł 10 pałonnych.

Na tyrolskim, uschodnim froncie italjancy atakawall Cima-Di-Konstabella i zdoleli zachapć adnu pıaredniju pazyelju. Bitwy iduć dalej.

WIENA. 6/III. Uschodni teatr: (hl. niemieck. apaw.)

Italjanski teatr: Krepkaja chlaba piereszkadżała bajawoj dziejaciłnaści i także spynill bitwy na pońnacž ad San Pieligryno. Noczczu iznoń paczałsja minny ahoń proci naszymy pazyelji pry Kostabella. Sproby Italjanskich atak spynieny naszymy ahniom. Woraży napad na Kolbrykon adbity rucznyimi hranatami. Stahońnie ranicaj worah zrabill wialiki uzrył pierad Monte-Siw, ale naszymy pazyelji nie paszkodzilł.

WIENA. 7/III. Uschodni teatr: (hl. niemieck. apaw.)

Italjanski teatr: Na tyrolskim uschodnim froncie, u addzielnych miejsocch frontu, bitwy byli nam pryjajny. Adna worażyja kampanija, — szto atakawala nas pry ruczczu Maro, — adbita. Także adbity dwa nacnyje napady na naszymy pazyelji pry Kostabella. Worażyja sprobja szturmawac suproc Monte Sief zlamalasja pad naszymy alaronnym ahniom. Italjancy zrabill tam uzrył, ale paszkodzilł nie naszymy, a tolki swaim pazyeljam.

Z zachodniaho frontu.

BERLIN. Nie hladzia na wialikije sily, anhljoam jescze nie udalosja dabracca da niemieckich pazyelji pry Ankr. U hetych bitwach, kala Goukur, my ŭziłł jescze dwa kulamioty. 28 lutaho adbity wialikije anhllickije szturdy pry Sajl, a 4 marca pry Buszawen. Nastupałszyje na szyrini dwoch kilometroŭ, anhllickije wojski byli z abodwych bakoŭ nami atakawany i iznoń adkinuty. Pry Syli, na pałudziŭ ad Sommy ŭziłł jescze dwa kulamioty. Pry nastupelłni, pry darozi Eten-Werden, ŭziłł jescze try kulamioty. Pry Nldernspach i Ammer-Cwajlor uzilł adzin kulamiot i adzin minamiot.

Padwodnaja wajna.

BERLIN. U Sjarodziemnym mory zatopłeno 8 parawych karabloŭ i 7 paruwnych, ahulnaj pajemnasci bole 40.000 tonn. Pamłż tawarami, jakije byli u loh, bylo: wuhalla, wata nasleńnie waty, herbata, marożenaje miaso. Dwa s pamłż zatoplenych karabloŭ byli wajennyje transporty.

HAAGA. Ahulnuju pajomnasć zatoplenych u lutym karabloŭ abliczajuć na 700.000 tonn. Ad 15 studnia da 15 lutaho zatopłeno 136 karabloŭ.

LONDON. U „Daily Telegraph“ Hurd pisze: My pawny liczycca z prałdziwaj niebaspiekaj u najbliższym czasie. Za try miesiacy worah zatopill 500 karabloŭ. Kali ilk naszymy tarhowych karabloŭ znacna zmienczycca, to nasze marskoje panawanie konczycca.

Naskoczył na minu.

LONDON. Admiralicija pawledamłaje, szto 4 marca zatonuł brytanski kontr-minanosiec, z usiej załohaj, u Pałnocznym mory. Karabiel mabyć naskoczył na minu.

Niamiecczyna i Meksyk.

BERLIN. S pryczyny raskryćcia Amerykaj pierehaworoŭ miż Niamiecczynaj i Meksykam, sztat-sekretar czużaziemnych sprał skazał u niemieckim parlamencie, szto jon nie szkaduje raskryćcia Amerykaj hetych pierehaworoŭ, bo heto był tolki akt samaabarony na wypadak wajny s Amerykaj.

WASZYNGTON. Raskryćcie niemieckaj prapazyelji Meksyku, znacna zmocnilł pazyelju Wilsona. Padtrymańnie Brajnjam palityki prezydenta, pakazywaje, szto stałsja pawarot i ŭ kruhach pryhlilnych zhozłł.

NYU-JORK. Amerykanski urad starajecca wyjałnił spornyje punkty z Japoniej. Japonskije rabotnickije arhanizacii buduć przyznany u Amerycy; pa pryczynie hetabo budzie jescze narada u Japonii.

Amerykanski kryzys.

WASZYNGTON. Wilsonu s waim manifestem, miż insaym, każe: „64-ja sessija konhresu, pry swaim zakryćci, stail pierad kryzysam pońnym wajennym niebaspiek. Nasz kraj znachodzicca u hetkim palażeni, jak nikoli nie bywało u jaho historyi. Konhres nia może abaranic kraju, bo 11 senatoroŭ praszkadżało senatu zakonczyć swaje narady. Malańkaja žmiełka ludziej silnaj woli, szanujuc tolki swaje pohłady i urad wialikaj Ameryki zniważajuć. Palażenie szmat paważniejszaje, jak dumajuć.

Ad samaho pazatku wajna nałżyła klajmo na nasze duchowaje žycio, naszu pramysłowasć, naszu tarhołlu i naszu palityku. My űwiorda staim na unarużenym nełtraliteci, űsio-ż może zdaryccca, szto my prymuszeny budziem čynna baranic naszymy prawy i pryńac uczałce u wialikim zmaħani.

My wymahaem 1) kab usie nacii swietu miell swoj interes pry zhozdie i kab usie nacii u rońnaj miery adkazywall za jaho; 2) faktycznaj rońnasci usich nacii u dzierżałno-prańnych pytańniach; 3) kab prawicielstwy miell űlasć sa zhody kirawanych imi narodoŭ; 4) kab mory byli adnaka wolny i baspieczny dla űsich narodoŭ; 5) kab uarużenie narodoŭ bylo skierawano da űnutrenaho spakoju i damowaj baspiecznasci; 6) szto abawiazak kożnaho narodu pilnawac za tym kab űiakajja sprobja padtrymac rewoluciju u druhich krajach, byla sroha i jałna niedopuszczena.

Czutki s Kitaju.

LONDON. Zhodna telehramie s Pekina, kitajskaje prawicielstwo adradusžno wyskazałsja u ka űsć razrywa dyplomatycznych znosin z Niamiecczynaj Prezydent Kitaju, adnacze, nia zhozdiłsja z hetym, apałła czaho ministry padalısja u adstałku.

Błokada Anhlji.

AMSTERDAM. Byłszyj anhllicki ta howy minister Runseman skazał u wybornym sabrańni, szto uwoz tawaroŭ u Anhlju ad pazatku blokady hekl mały, szto urad pawinien przyńac, szto Anhlja pawinna zdawallwacca tolki swaimi charčami. Kali nia budzie pawialiczen padwoz, to anhllicki narod u mai, pacznie haładać i Anhlja budzie u tych samych warunkach jak i Niamiecczyna.

Kala wajny.

Wajna u pawletry.

BERLIN. Jasnaja pahoda spyrała dziejaciłnaści lotczykoŭ. U mnohich zaŭziłtych bitwach u pawletry my skinnulł 12 worażych samalotoŭ. Na in-szych frontach worahi stacill jescze 6 samalotoŭ.

Na űschodził my abkidali stanciju Maładeczno 30 pudami bomb.

Na makiedonskim fronci niemieckaja eskadra latonoŭ abkidala worażyje składy amunicii, na pońnacž ad Salonik. Wıdaŭ bylo niekolki pażaroŭ i űzrywoŭ.

ŻARTY.

Zhawarylisja.

Dzień dobry, mój kochany Janku!
— Dabrydziełł!
Ja słyszałem, że jesteś polak?
— Ale, katolik.
Nazwisko twoje, Janie?
— Nie razblaru, moj panie...
Nazwisko... to nazowa.
— Jakł nazoła?
Nno... może powiesz, jak się zowieś?
— Al.. Hetak pan kazał by! Pachodžu z Działby,
A pa mianiušcy...
Poczekaj! po Moniuszcy —
Zostało plenię tu? Ty jesteś Moniuszko?
— A joś mianiuška...
Śławetny pan z rodaka!
I może jaką
Operę pan napisał? I w ilu akty?
I jakie takty?
— Ach ty... Što strakočes?
Čaho pan chočes?
Dla czego-ż? Pan żeś polak!
Nu nu, katolik!
I gadasz-że pan po polsku?
Ja? Nie, pa swojsku!..

A. H.

Spis wajena-pałonnych naszaho kraju.

Z Wilni i Wilenskej huberni.

Tabor dla wajenna-pałonnych Stralkowo. Stammabteilung.

Block I.

Bartoszewicz Kłemens, Łehwiatol.
Cankiewicz Adolf, Uhlizma.
Eleszkiewicz Iwan, Maryno.
Bieluński Piotr, Szudejkiszki.
Hradziński Jan, Soły.
Kazłowski Mikita, Haławaczy.
Charonowicz Sidar, Babry.
Masalajc Jazep, Kysy.
Bankanies Aleksandar, Wilnia.

Block I. Abteilung 4.

Poczobko Jazep, Łużki.
Hordkiewicz Aleksandar, Wilnia.
Juchiewicz Adam, Palasza.
Hulbicki Aleksandar, Degienow.
Ardziński Wasil, Batwino.
Rołda Iwan, Wilek.
Tamaszeński Michail, Dubowaje.
Palakoŭ Iwan, Wilnia.
Rusak Iwan, Jodołcek.
Kazielski Iwan, Dziminc.
Rudstejn Samuel, Andrysz.
Šwirski Abel, Wilnia.
Krott Dzemjan, Kożanski.
Jelinskoŭ Łukjan, Kowiensk.

KNIŻNICA, Wilenszkaja wul., 33.

daje da czytańnia kniżki ű biełaruskaj, niemieckaj, rasiejskaj i francuskaj mowach.

„Лаферма”-цігарки
„Окелла” 3½ Лф.
„Білій жемчуг” 3 Лф.
„Найліпша любка” 2½ Лф.
„No. 100” 1½ Лф.

Wyjšzou z druku i pradajecca

Bielaruski Kalendar na 1917 hod

(u dwoch asobnych wydańniach: łacinsk. i rusk. literami)

Cena 20 kop. (40 fen.)

U dadatku — KARTA BIEŁARUSI.

Pradajecca u Bielaruskaj Kniharni u Wilni, Zawalnaja 7.

Niamiecki Teatr u Wilni.

Pahulanka. Dyrekcija: Jozef Geissel.

Stahońnia, ű czećwier, 8 marca 1917 h. wiczeram a 8 hadz.

„Dom s trema dziauczynami“

pjesa ű 3 aktach sa śpiewami na matywy Szuberta.

8 hadz. U piatocu, 9 marca 1917 h. 8 hadz.

„Hraf Luksembugski“

operetta u troch aktach Leharrow.

8 hadz. U subotu, 10 marca 1917 h. 8 hadz

«Carewicz»

U niadzielu „Rygoletto“.

U niadzielu (pa abiedzi) „Gretchen“